

รายงานผลการจัดการเรียนการสอนแบบ ACTIVE LEARNING

รายวิชา 0105111 นิเทศศาสตร์เบื้องต้น

ผู้สอน...อาจารย์ ว่าที่ร้อยตรี ดร.เบญจรงค์ ธีระผลิกะ

ภาคการศึกษาที่.....1/2567

หมวดที่ 1 ข้อมูลทั่วไป

1. รหัส ชื่อรายวิชา จำนวนหน่วยกิต รายวิชาที่ต้องเรียนมาก่อน รายวิชาที่เรียนพร้อมกัน และคำอธิบายรายวิชา

0105111 หลักนิเทศศาสตร์

3(3-0-6)

Introduction to Communication Arts

บูรพาวิชา : (ถ้ามี)

ควบคู่ : (ถ้ามี)

แนวคิดพื้นฐานของการสื่อสาร องค์ประกอบและกระบวนการของการสื่อสาร ทฤษฎีและแบบจำลองทางการสื่อสารบทบาทของการสื่อสารและการสื่อสารมวลชนต่อสังคม เศรษฐกิจ และวัฒนธรรม

Concepts of communication, basic elements and procedure of communication, theories and models of communication; social, economic, and cultural roles of communication

2. ประเภทของรายวิชา

- ศึกษาทั่วไป
- วิชาพื้นฐานเฉพาะด้าน
- วิชาเอกบังคับ
- วิชาเอกเลือก
- วิชาโท
- วิชาเลือกเสรี

3. อาจารย์ผู้รับผิดชอบรายวิชาและอาจารย์ผู้สอน

อาจารย์ผู้รับผิดชอบรายวิชา อาจารย์ ว่าที่ร้อยตรี ดร. เบญจรงค์ ธีระผลิกะ

อาจารย์ผู้สอน อาจารย์ ว่าที่ร้อยตรี ดร. เบญจรงค์ ธีระผลิกะ

4. ปีการศึกษา/ ภาคการศึกษา/ กลุ่มผู้เรียน

ภาคเรียนที่ 1 ชั้นปีที่ 4

5. สถานที่เรียน

ห้อง 17309 มหาวิทยาลัยทักษิณ วิทยาเขตสงขลา

คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยทักษิณ

ปัญญา จริยธรรม นำการพัฒนาคนสู่สังคม

6. วันที่จัดทำหรือปรับปรุงรายละเอียดของรายวิชาครั้งล่าสุด

12 มิถุนายน 2567

หมวดที่ 2 จุดมุ่งหมายและวัตถุประสงค์

1. จุดมุ่งหมายของรายวิชา

เพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้/มีความสามารถ/สมรรถนะที่ต้องการด้านต่าง ๆ

- 1.1 เพื่อให้ผู้เรียนเข้าใจแนวคิดพื้นฐานของการสื่อสาร
- 1.2 เพื่อให้ผู้เรียนเข้าใจทฤษฎีการสื่อสารและสามารถประยุกต์ใช้อธิบายปรากฏการณ์การสื่อสาร
- 1.3 เพื่อให้ผู้เรียนสามารถสื่อสารในชีวิตประจำวันได้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล
- 1.4 เพื่อให้ผู้เรียนเข้าใจบทบาทของการสื่อสารต่อสังคม เศรษฐกิจ และวัฒนธรรม

2. วัตถุประสงค์ของรายวิชา

เพื่อสร้างเนื้อหาการเรียนการสอนที่ทันสมัย เหมาะสมกับสถานการณ์ในสังคมสมัยใหม่ ซึ่งช่วยให้ผู้เรียนเกิดความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับกิจกรรมการสื่อสารในทุกระดับ และเพื่อให้ผู้เรียนสามารถนำการสื่อสารไปใช้เพื่อให้บรรลุเป้าหมายทางการสื่อสารในชีวิตประจำวันได้ รวมถึงเพื่อให้ผู้เรียนสามารถประยุกต์ใช้การสื่อสารเพื่อการพัฒนาสังคม เศรษฐกิจ และวัฒนธรรมได้อย่างเหมาะสม

หมวดที่ 3 ลักษณะการดำเนินการ

1. จำนวนชั่วโมงที่ใช้ต่อภาคการศึกษา

ภาคบรรยาย	ภาคปฏิบัติ	การศึกษาด้วยตนเอง
45 ชั่วโมง/ภาคเรียน	ไม่มี	90 ชั่วโมง/ภาคเรียน

คำชี้แจง : ภาคการศึกษาคิดเป็นไม่น้อยกว่า 15 สัปดาห์

2. จำนวนชั่วโมงต่อสัปดาห์และช่องทางที่อาจารย์ให้คำปรึกษาและแนะนำทางวิชาการแก่ผู้เรียนเป็นรายบุคคล

จัดเวลาให้คำปรึกษาเป็นรายบุคคลหรือกลุ่มบุคคลตามความต้องการแต่ไม่เกิน 3 ชั่วโมงต่อสัปดาห์ ให้หมายเลขโทรศัพท์มือถือ และ e-mail ของอาจารย์ผู้สอน โดยให้นิสิตสามารถโทรศัพท์หรือติดต่อนัดหมายหรือปรึกษาได้ตามความเหมาะสม

วันและเวลาให้คำปรึกษา วันอังคาร เวลา 09:00 – 16.00 น.

คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยทักษิณ

ปัญญา จริยธรรม นำการพัฒนามนุษย์และสังคม

ห้องพักอาจารย์ : 13508

Email : dr.tonmaprao@gmail.com

หมวดที่ 4 แผนการสอนและการประเมินผล

1. แผนการสอน

ระบุหัวข้อ/รายละเอียด สัปดาห์ที่สอน จำนวนชั่วโมงการสอน (ซึ่งต้องสอดคล้องกับจำนวนหน่วยกิต) กิจกรรมการเรียนการสอนและสื่อที่ใช้ รวมทั้งอาจารย์ผู้สอน ในแต่ละหัวข้อ/รายละเอียดของรายวิชา สามารถแยกชั่วโมงบรรยายและชั่วโมงปฏิบัติออกเป็น 2 ตาราง

สัปดาห์ที่	หัวข้อ/รายละเอียด	จำนวนชั่วโมง		กิจกรรมการเรียนการสอน สื่อที่ใช้	ผู้สอน
		บรรยาย	ปฏิบัติ		
1	- แนะนำรายวิชา - แนะนำผู้สอนและผู้เรียน - ความคาดหวังของนักศึกษา	3	0	กิจกรรมการสอน 1. การบรรยายเนื้อหา 2. นิสิตแสดงความคิดเห็น สื่อการสอน 1. Power Point 2. กิจกรรมท้ายบทเรียน	เบญจรงค์ ธีระผลิเกะ
2	- แนวคิดพื้นฐานของการสื่อสารและการสื่อสารมวลชน (ตอนที่ 1)	3	0	กิจกรรมการสอน 1. การบรรยายเนื้อหา 2. นิสิตแสดงความคิดเห็น สื่อการสอน 1. Power Point 2. กิจกรรมท้ายบทเรียน	เบญจรงค์ ธีระผลิเกะ
3	- แนวคิดพื้นฐานของการสื่อสารและการสื่อสารมวลชน (ตอนที่ 2)	3	0	กิจกรรมการสอน 1. การบรรยายเนื้อหา 2. นิสิตแสดงความคิดเห็น สื่อการสอน 1. Power Point 2. กิจกรรมท้ายบทเรียน	เบญจรงค์ ธีระผลิเกะ
4	- องค์ประกอบและกระบวนการของการสื่อสาร	3	0	กิจกรรมการสอน 1. การบรรยายเนื้อหา 2. นิสิตแสดงความคิดเห็น 3. วิเคราะห์สื่อ สื่อการสอน 1. Power Point	เบญจรงค์ ธีระผลิเกะ

คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยทักษิณ

ปัญญา จริยธรรม นำการพัฒนามนุษย์และสังคม

สัปดาห์ที่	หัวข้อ/รายละเอียด	จำนวนชั่วโมง		กิจกรรมการเรียนการสอน สื่อที่ใช้	ผู้สอน
		บรรยาย	ปฏิบัติ		
				2. กิจกรรมท้ายบทเรียน	
5	- การนำเสนอรายงานครั้งที่ 1	3	0	กิจกรรมการสอน 1. การบรรยายเนื้อหา 2. วิพากษ์รายงาน สื่อการสอน 1. Power Point 2. กิจกรรมท้ายบทเรียน	เบญจรงค์ ธีระผลิกะ
6	- แนวคิดเกี่ยวกับทฤษฎี และแบบจำลองทางการสื่อสาร	3	0	กิจกรรมการสอน 1. การบรรยายเนื้อหา 2. นิสิตแสดงความคิดเห็น สื่อการสอน 1. Power Point 2. กิจกรรมท้ายบทเรียน	เบญจรงค์ ธีระผลิกะ
7	- ทฤษฎีและแบบจำลองทางการสื่อสารภายในบุคคลและระหว่างบุคคล	3	0	กิจกรรมการสอน 1. การบรรยายเนื้อหา 2. นิสิตแสดงความคิดเห็น สื่อการสอน 1. Power Point 2. กิจกรรมท้ายบทเรียน	เบญจรงค์ ธีระผลิกะ
8	- ทฤษฎีและแบบจำลองทางการสื่อสารมวลชน (ตอนที่ 1)	3	0	กิจกรรมการสอน 1. การบรรยายเนื้อหา 2. นิสิตแสดงความคิดเห็น สื่อการสอน 1. Power Point 2. กิจกรรมท้ายบทเรียน	เบญจรงค์ ธีระผลิกะ
9	- ทฤษฎีและแบบจำลองทางการสื่อสารมวลชน (ตอนที่ 2)	3	0	กิจกรรมการสอน 1. การบรรยายเนื้อหา 2. นิสิตแสดงความคิดเห็น สื่อการสอน 1. Power Point 2. กิจกรรมท้ายบทเรียน	เบญจรงค์ ธีระผลิกะ
10	- ทฤษฎีและแบบจำลองทางการสื่อสารมวลชน (ตอนที่ 3)	3	0	กิจกรรมการสอน 1. การบรรยายเนื้อหา 2. นิสิตแสดงความคิดเห็น สื่อการสอน 1. Power Point	เบญจรงค์ ธีระผลิกะ

คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยทักษิณ

ปัญญา จริยธรรม นำการพัฒนาคนสู่สังคม

สัปดาห์ที่	หัวข้อ/รายละเอียด	จำนวนชั่วโมง		กิจกรรมการเรียนการสอน สื่อที่ใช้	ผู้สอน
		บรรยาย	ปฏิบัติ		
				2. กิจกรรมท้ายบทเรียน	
11	- การนำเสนอรายงานครั้งที่ 2	3	0	กิจกรรมการสอน 1. การบรรยายเนื้อหา 2. วิพากษ์รายงาน สื่อการสอน 1. Power Point 2. กิจกรรมท้ายบทเรียน	เบญจรงค์ ธีระผลิกะ
12	- หลักการสื่อสาร	3	0	กิจกรรมการสอน 1. การบรรยายเนื้อหา 2. นิสิตแสดงความคิดเห็น สื่อการสอน 1. Power Point 2. กิจกรรมท้ายบทเรียน	เบญจรงค์ ธีระผลิกะ
13	- ปัจจัยที่กำหนดประสิทธิภาพและประสิทธิผลของการสื่อสาร	3	0	กิจกรรมการสอน 1. การบรรยายเนื้อหา 2. นิสิตแสดงความคิดเห็น สื่อการสอน 1. Power Point 2. กิจกรรมท้ายบทเรียน	เบญจรงค์ ธีระผลิกะ
14	- บทบาทของการสื่อสารและการสื่อสารมวลชนต่อสังคม เศรษฐกิจ และวัฒนธรรม	3	0	กิจกรรมการสอน 1. การบรรยายเนื้อหา 2. นิสิตแสดงความคิดเห็น สื่อการสอน 1. Power Point 2. กิจกรรมท้ายบทเรียน	เบญจรงค์ ธีระผลิกะ
15	- การนำเสนอรายงานครั้งที่ 3 - การบรรยายสรุป	3	0	กิจกรรมการสอน 1. การบรรยายเนื้อหา 2. วิพากษ์รายงาน สื่อการสอน 1. Power Point 2. กิจกรรมท้ายบทเรียน	เบญจรงค์ ธีระผลิกะ
สอบปลายภาค					
	รวม	45	0		

2. แผนพัฒนาประสิทธิภาพรายวิชา (ระบุได้มากกว่า 1 ข้อ)

- 1. จัดการเรียนรู้โดยใช้ชุมชนเป็นฐานไม่น้อยกว่าร้อยละ 25 ของระยะเวลาทั้งหมดของรายวิชา
- 2. จัดการเรียนรู้ร่วมกับสถานประกอบการ องค์กร หรือหน่วยงาน
- 3. จัดการเรียนรู้เชิงรุก
- 4. รายวิชาส่งเสริมทักษะผู้ประกอบการของผู้เรียน
- 5. รายวิชาก่อให้เกิดนวัตกรรมของผู้เรียน โดยมีหนังสือรับรองการใช้ประโยชน์จากหน่วยงาน
- 6. จัดการเรียนรู้ผ่านช่องทางออนไลน์ (online) ร่วมกับ ในที่ตั้ง (on-site)
- 7. มีการพัฒนาสื่อการสอนแบบออนไลน์โดยผ่าน TSU MOOC
- 8. เปิดเผยคะแนนเก็บก่อนการสอบปลายภาค
- 9. ส่งระดับชั้นตามเวลาที่กำหนด โดยไม่มีข้อผิดพลาด
- 10. มีการทวนสอบรายวิชาในระบบของคณะฯ
- 11. อื่น ๆ ระบุ

3. แผนการวัดและประเมินผลการเรียนรู้

ลำดับ	หัวข้อ/ประเด็น/รายละเอียด	วิธีการประเมิน/ลักษณะการประเมิน	สัปดาห์ที่ประเมิน	คะแนน
1	1) การสังเกตพฤติกรรมด้านการมีระเบียบวินัยและการตรงต่อเวลา 2) การมีส่วนร่วมในชั้นเรียน	1) การสังเกตพฤติกรรมด้านการมีระเบียบวินัยและการตรงต่อเวลา 2) การมีส่วนร่วมในชั้นเรียน	ทุกสัปดาห์	10
2	กิจกรรมทำยบทเรียนหรือทดสอบย่อย	กิจกรรมทำยบทเรียนหรือทดสอบย่อย	1, 2, 3, 4, 6, 7, 8, 9, 10, 12, 13, 14	20
3	1) การนำเสนอรายงาน 2) การนำเสนอหน้าชั้นเรียน 3) การตอบคำถามจากการวิพากษ์	1) การนำเสนอรายงาน 2) การนำเสนอหน้าชั้นเรียน 3) การตอบคำถามจากการวิพากษ์	5, 11, 15	40
4	สอบปลายภาค	สอบปลายภาค	สัปดาห์ที่มีการจัดสอบ	30

ลำดับ	หัวข้อ/ประเด็น/รายละเอียด	วิธีการประเมิน/ลักษณะการประเมิน	สัปดาห์ที่ประเมิน	คะแนน
คะแนนรวม				100

- วิธีการตัดเกรด อิงเกณฑ์ (FIX-Rate)
 อิงกลุ่ม (T-Score)

การกำหนดช่วงคะแนนของเกรด

เกรด	A	B+	B	C+	C	D+	D	E/F
ช่วงคะแนน	≥80	≥75	≥70	≥65	≥60	≥55	≥50	≥0

หมวดที่ 5 ทรัพยากรประกอบการเรียนการสอน

1. ตำรา เอกสารหลัก และข้อมูลสำคัญ

Rogers, E. M. (1994). *History of communication study*. New York: Free Press.

กาญจนา แก้วเทพ. (2540). การศึกษาสื่อสารมวลชนด้วยทฤษฎีวิพากษ์ (Critical theory): แนวคิดและตัวอย่างงานวิจัย.

กรุงเทพฯ : สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม (สกสว.)

กาญจนา แก้วเทพ. (2541). สื่อสารมวลชน : ทฤษฎีและแนวทางการศึกษา. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ภาพพิมพ์

กาญจนา มีศิลป์วิภักย์. (2553). ความรู้เบื้องต้นและทฤษฎีการสื่อสาร. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยศรีปทุม

พัชนี เขยจรรยา และคณะ. (2541). แนวคิดหลักนิเทศศาสตร์. พิมพ์ครั้งที่ 5. กรุงเทพฯ: เอลโล่การพิมพ์.

ภาทิพย์ ตรีสกุล, วิภาณี แม้นอินทร์, และเรวดี ไวยวาสนา. (2563). หลักนิเทศศาสตร์. (พิมพ์ครั้งที่ 7). ศูนย์หนังสือ

มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา.

2. เอกสารและข้อมูลแนะนำ

กาญจนา แก้วเทพ และคณะ. (2557). แนวคิดการศึกษาชุดวิชาปรัชญานิเทศศาสตร์และทฤษฎีการสื่อสาร.

กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมิกราช

พัชนี เขยจรรยา และคณะ. (2541). แนวคิดหลักนิเทศศาสตร์. พิมพ์ครั้งที่ 5. กรุงเทพฯ: เอลโล่การพิมพ์.

ศุภรัตน์ จิตติกุลเจริญ. (2540). ทฤษฎีการสื่อสาร (Communication Theory). กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัย
รามคำแหง

หมวด 3

กิจกรรมการจัดการเรียนรู้

หลักการจัดกิจกรรม

หลังจากการบรรยายและให้ทำแบบฝึกหัด รวมทั้งถามตอบผ่าน 3 คาบ ในเนื้อหาที่เกี่ยวข้องกับแนวคิดพื้นฐานของการสื่อสารและการสื่อสารมวลชน และองค์ประกอบและกระบวนการของการสื่อสาร จึงให้นิสิตชมภาพยนตร์เรื่อง The Boy, the Mole, the Fox and the Horse เพื่อวิเคราะห์องค์ประกอบการสื่อสาร รวมทั้งการสอนให้เริ่มวิเคราะห์สัณนิษฐานเบื้องต้น เพื่อรู้จักการวิเคราะห์และตีความสารในบริบทที่มีความแตกต่างทั้งเชื้อชาติ วัฒนธรรมและการเรียนรู้ ดังกิจกรรมที่ 1 หลังจากนั้นเริ่มบรรยายกระบวนการสื่อสารรวมทั้ง แนวคิดเกี่ยวกับทฤษฎี และแบบจำลองทางการสื่อสารภายในบุคคล และระหว่างบุคคล หลังจากนั้นจึงให้นิสิตคัดเลือกสื่อที่ตนสนใจ โดยวางหลักเกณฑ์ไว้ว่า นิสิตจำเป็นต้องจะต้องเข้าใจสื่อที่เลือกอย่างกระจ่าง รวมทั้งจำเป็นต้องวิเคราะห์แนวคิด ทฤษฎี รูปแบบการสื่อสาร ก่อนที่จะเริ่มวิเคราะห์สื่อที่เลือกมา ดังกิจกรรมที่ 2 และหลังจากนั้นก็มีการทวนกิจกรรม ทวนแนวคิดทฤษฎีต่าง ๆ เพื่อให้นิสิตแม่นยำมากยิ่งขึ้น ทั้งนี้เนื่องจากนิสิตเป็นนิสิตนอกสาขานิเทศศาสตร์ จึงเลือกแบบจำลองทางการสื่อสาร SMCR มาใช้ในการอธิบายปรากฏการณ์ทางการสื่อสารเป็นส่วนใหญ่ แต่อย่างไรก็ดี เพื่อให้นิสิตเข้าใจรูปแบบและแบบจำลองทางการสื่อสารครอบคลุมก็จะมีคำแนะนำแบบจำลองต่าง ๆ มาวิเคราะห์ร่วมกับนิสิตผ่านการตอบคำถาม การตั้งโจทย์ในวิเคราะห์ในทุก ๆ คาบ และกิจกรรมสุดท้ายคือการให้นิสิตวิเคราะห์ทฤษฎีและแบบจำลองทางการสื่อสารมวลชน ซึ่งจะให้นิสิตเลือกปรากฏการณ์หรือสื่อที่สามารถนำมาวิเคราะห์กระบวนการได้ (ดังกิจกรรมที่ 3)

กิจกรรม (ระบุกิจกรรมให้สอดคล้องกับ มคอ.3)

กิจกรรมที่ 1 ภาพยนตร์เรื่อง The Boy, the Mole, the Fox and the Horse ด้วยองค์ประกอบของกระบวนการสื่อสาร ร่วมกับการวิเคราะห์ด้วยวิธีวิทยาแบบสัณนิษฐาน

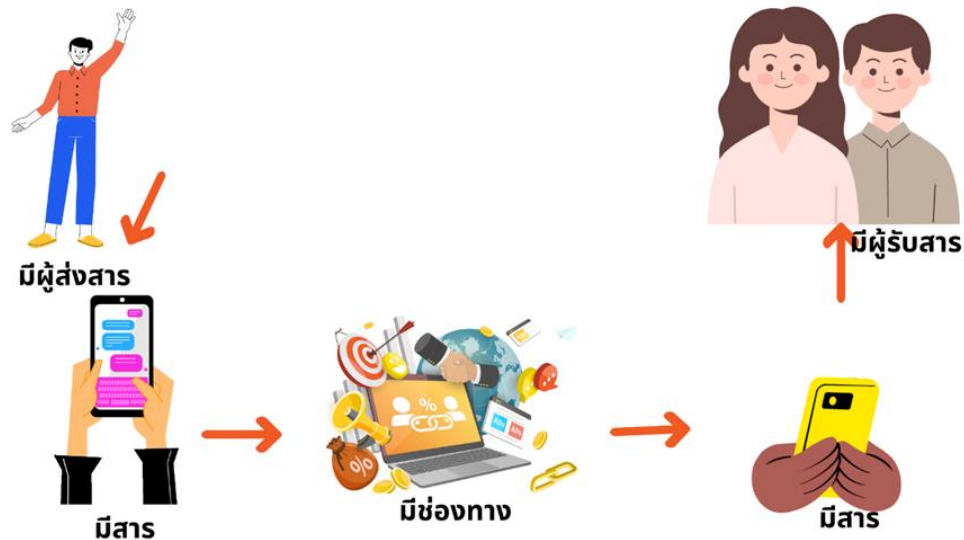
1. จุดประสงค์การเรียนรู้

- 1) เพื่อให้นิสิตสามารถนำกระบวนการวิเคราะห์มาปรับใช้กับเนื้อหาสารในวัฒนธรรมที่หลากหลายได้
- 2) เพื่อให้นิสิตเข้าใจกระบวนการสื่อสาร องค์ประกอบการสื่อสาร ความผิดพลาดทางการสื่อสาร และการอ่านสัญญาณที่ปรากฏในภาพยนตร์เรื่องดังกล่าว

2. ระยะเวลา

1 คาบ 4 ชั่วโมง

3. เนื้อหา/สาระสำคัญของการเรียนรู้

รายละเอียดโดยสังเขป

องค์ประกอบและกระบวนการของการสื่อสาร ประกอบด้วย (1) องค์ประกอบของการสื่อสาร ซึ่งหมายถึง 8 องค์ประกอบย่อย ดังนี้ 1) ผู้ส่งสาร คือ บุคคลหรือกลุ่มบุคคลที่เป็นผู้ริเริ่มหรือเริ่มต้นส่งสารไปให้อีกบุคคลหนึ่ง จะโดยตั้งใจหรือไม่ก็ตาม 2) ผู้รับสาร คือ ผู้ที่รับสารจากบุคคลหนึ่งหรือกลุ่มบุคคลหนึ่ง เมื่อได้รับสารผู้รับสารจะเกิดการตีความและการตอบสนองจะโดยตั้งใจหรือไม่ตั้งใจก็ตาม 3) สาร คือ สิ่งที่ผู้ส่งสารไปให้ผู้รับสารในรูปของ รหัสคำว่า “รหัส” หมายถึง สัญญาณ หรือสัญลักษณ์ หรือกลุ่มของสัญลักษณ์ที่ถูกสร้างขึ้นในลักษณะที่มีความหมายต่อคน 4) ช่องทางการสื่อสาร คือ ตัวกลางที่ช่วยในการนำส่งสารจากผู้ส่งสารไปยังผู้รับสาร ช่องทางเปรียบเหมือนทางหรือพาหะระหว่างผู้ร่วมสื่อสาร 5) องค์ประกอบเพิ่มเติมของการสื่อสาร ในที่นี้หมายถึง สิ่งรบกวน คือ สิ่งจำกัดประสิทธิภาพการถ่ายทอดสารหรือสิ่งที่เป็นอุปสรรคต่อการสื่อสารทำให้การสื่อสารไม่บรรลุผลเท่าที่ควร 6) ปฏิกริยาตอบสนอง คือ สาร แต่เป็นสารที่ผู้รับสารไปให้กับผู้ส่งสารเมื่อได้ตีความหมายของสารที่ตนได้รับ 7) ผลของปฏิกริยาตอบกลับ มักเกี่ยวข้องกับปฏิกริยาตอบกลับส่งผลต่อกระบวนการสื่อสาร และพฤติกรรมสื่อสาร และ 8) ผลของการสื่อสาร หมายถึง มนุษย์สื่อสารกันด้วยวัตถุประสงค์ในการสร้างอิทธิพลหรือตั้งใจจะมีอิทธิพลเหนือบุคคลที่เราสื่อสารด้วยเพื่อให้เกิดการตอบสนองและเกิดการเปลี่ยนแปลงความรู้ทัศนคติ และพฤติกรรม

4. สื่อการเรียนรู้

Power point พร้อมตัวอย่างกรณีศึกษา เนื่องจากนิสิตในห้องจำนวน 100 คน มาจากต่างสาขาวิชา จึงทำให้ความรู้ทางด้านการสื่อสารไม่มากนัก วิธีการในการแก้ปัญหา ผู้สอนจึงเริ่มต้นจากการบวกรสื่อสารที่เป็นพื้นฐานที่สุดสำหรับเด็กคือการสอนผ่านภาพยนตร์ อย่างไรก็ตาม การคัดเลือกภาพยนตร์นั้นจำเป็นที่จะต้องสะท้อนปรากฏการณ์ สัญวิทยา และทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับจิตวิทยาของการสื่อสาร ดังนั้นจึงเลือกภาพยนตร์เรื่อง The Boy, the Mole, the Fox and the Horse ซึ่งเป็นภาพยนตร์แนวอบอุ่นและสอดแทรกคุณธรรม สัญญาของความแตกต่าง แต่ความต่างต่างนั้นนำไปสู่การอยู่ร่วมกันอย่างสงบสุข เพราะทุกตัวละครเคารพในความแตกต่างหลากหลายของตัวละครอื่น ๆ

5. กระบวนการจัดการเรียนรู้

ให้นิสิตชมภาพยนตร์และกำหนดโจทย์ให้นิสิตวิพากษ์ ดังนี้

1) คิดว่าผู้ส่งสารต้องการจะสื่ออะไร

.....

2) เราในฐานะผู้รับสารรู้สึกอย่างไร

.....

3) ตัวละครแต่ละตัวกำลังบอก,เล่าอะไร

.....

4) ข้อคิดที่ได้ของคำว่า “บ้าน” คืออะไร

.....

6. เกณฑ์การประเมิน

นิสิตสามารถวิเคราะห์ภาพยนตร์ได้ตามโจทย์ที่กำหนด รวมทั้งยังสามารถแสดงทัศนะประกอบการอธิบายได้ ทั้งนี้ผู้สอนมีเกณฑ์การให้คะแนนว่า 1) นิสิตสามารถตอบทั้ง 4 ข้อได้โดยใช้ภาษาของนิสิตเอง เพื่อเป็นการตรวจสอบว่านิสิตไม่ได้คัดลอกเนื้อหาส่วนใดส่วนหนึ่งมาจากอินเทอร์เน็ตซึ่งจะผิดจริยธรรม 2) นิสิตสามารถวิเคราะห์สัญญาณที่ซ่อนภายใต้ตัวละครต่าง ๆ ได้อย่างสังเขป 3) นิสิตส่งงานตรงตามเวลาที่กำหนด 5) นิสิตสามารถปรับประยุกต์แนวคิดทางการสื่อสารแม้เพียงเล็กน้อยมาวิเคราะห์ก็ได้ คะแนนเต็ม 10

7. ข้อเสนอแนะหลังจัดกิจกรรม (ถ้ามี)

กิจกรรมที่ 2 วิเคราะห์แนวคิด ทฤษฎี รูปแบบการสื่อสาร รวมทั้งปรากฏการณ์ที่นิสิตเลือก

1. จุดประสงค์การเรียนรู้

- 1) เพื่อให้ นิสิตสามารถนำแบบจำลองทางการสื่อสารไปวิเคราะห์ปรากฏการณ์ได้
- 2) เพื่อให้ นิสิตสามารถทำงานเป็นทีมกับเพื่อนที่อยู่ต่างสาขาวิชาและชั้นปีได้
- 3) นิสิตสามารถนำเสนองานได้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล

2. ระยะเวลา

1 คาบ 4 ชั่วโมง

3. เนื้อหา /สาระสำคัญของการเรียนรู้

โดยสรุป

แนวคิดเบื้องต้นเกี่ยวกับการสื่อสารมวลชน ประกอบด้วย (1) ความหมายของการสื่อสารมวลชน การสื่อสารมวลชน หมายถึง กระบวนการสื่อสารขององค์กรสื่อสารมวลชนที่จัดขึ้นอย่างเป็นทางการมีคนทำงานจำนวนมากที่เรียกว่านักสื่อสารมวลชน ทำการผลิตเนื้อหาสาระที่มีความสดใหม่ ทันสมัย หรือสามารถนำไปใช้ประโยชน์ในการสร้างความรู้ใหม่หรือการตัดสินใจหรือการแก้ไขปัญหาต่างๆ ผ่านช่องทางการสื่อสารต่างๆ อาทิ โทรทัศน์วิทยุ หนังสือพิมพ์อินเทอร์เน็ต สื่อสังคมออนไลน์ เป็นต้น ไปยังผู้รับสารจำนวนมากที่อยู่กระจายไปทั่วและไม่ใช่ที่รู้จักระหว่างกัน (2) คุณลักษณะของการสื่อสารมวลชน เป็นการส่งข่าวสาร ความรู้สึกรู้คิดที่หลากหลายจากองค์กรหรือสถาบันสื่อมวลชนไปยังประชาชนโดยอาศัยเครื่องมือการสื่อสารนั่นก็คือสื่อมวลชนประเภทต่าง ๆ อาทิ วิทยุกระจายเสียง โทรทัศน์หนังสือ ภาพยนตร์หนังสือพิมพ์วารสารและนิตยสาร เป็นต้น และส่งผลหรือมีอิทธิพลมากกว่าการสื่อสารประเภทอื่นๆ (3) ประเภทของสื่อมวลชนที่จำแนกด้วยการพิจารณาคุณสมบัติและสถานการณ์คือ 1) สื่อมวลชนหรือสื่อเก่า ได้แก่ หนังสือพิมพ์นิตยสาร วิทยุโทรทัศน์และภาพยนตร์และ 2) สื่อใหม่ (4) คุณลักษณะของสื่อมวลชน สามารถพิจารณาได้จาก 1) ความรวดเร็วของสื่อมวลชน 2) ความน่าเชื่อถือของข่าวสาร 3) โอกาสที่จะได้รับข่าวสาร และ 4) ปริมาณและความสมบูรณ์ของเนื้อหา (5) บทบาทหน้าที่ของสื่อมวลชน ได้แก่ 1) การให้ข่าวสาร (Information) 2) การสังคมประภทหรือสังคมกรรม (Socialization) 3) การสร้างแรงจูงใจ (Motivation) 4) การถกเถียงอภิปราย (Debate and Discussion) เป็นต้น (6) มุมมองทฤษฎีบรรทัดฐานของสื่อมวลชนในสังคมไทย สื่อเป็นเครื่องมือในการตรวจสอบข้อเท็จจริง แต่สิ่งที่เกิดขึ้นในสังคม

บางครั้ง สื่อไม่ทำหน้าที่ในการตรวจสอบข้อเท็จจริงกลับเป็นเครื่องมือของคนชั้นนำในสังคม เพราะว่าเป็นเสรี ทำให้ระบบทุนนิยม

และ แนวคิดเบื้องต้นเกี่ยวกับการสื่อสารมวลชน ประกอบด้วย (1) ความหมายของทฤษฎีและแบบจำลอง โดยทฤษฎี สามารถอธิบายได้ว่า การเป็นทฤษฎีได้ต้องรับการยอมรับทั่วไปว่าหากเกิดปรากฏการณ์หรือเหตุการณ์ เช่นนี้ขึ้นอีกจะเรียกเหตุการณ์หรือปรากฏการณ์ขึ้นก็สามารถอธิบายสถานการณ์ที่เกิดขึ้นได้ ส่วนแบบจำลอง หมายถึง การนำทฤษฎีมาสร้างให้อยู่ในรูปแบบของการเขียน รูปความจริงหรือข้อเท็จจริงที่ต้องการอธิบาย อาจใช้อธิบายเป็น แผนภาพ แผนภูมิ กราฟ สัญลักษณ์ใด ๆ ซึ่งโดยสรุปอาจจะกล่าวว่า แบบจำลองก็คือ ทฤษฎีหรือตัวแทนของทฤษฎีที่ใช้ อธิบายปรากฏการณ์ในโลกแห่งความเป็นจริงได้อย่างง่าย ๆ (2) การสื่อสารภายในตัวบุคคล หมายถึง การสื่อสารที่เกิดขึ้นกับหน่วยวิเคราะห์ (Unit of analysis) ที่เล็กที่สุด คือ บุคคลเพียง คนเดียว การศึกษาค้นคว้าด้านนี้ส่วนใหญ่มีวิวัฒนาการมาจากสาขาวิชาจิตวิทยา และสังคมวิทยา โดยเฉพาะอย่างยิ่งจิตวิทยาทางสังคม (3) กลุ่มของทฤษฎีทางการสื่อสาร สามารถแบ่งได้ 4 ยุค ตามองค์ประกอบในการพิจารณา เช่น ยุคแรก ยุคที่เกี่ยวข้องกับคณิตศาสตร์ ยุคทางสังคมศาสตร์ ยุคจิตวิทยา เป็นต้น (4) รูปแบบของการสื่อสาร สามารถแบ่งได้ 2 ประเภท คือ การสื่อสารทางเดียว และการสื่อสารสองทาง (5) แบบจำลองการสื่อสารภายในตัวบุคคล มีองค์ประกอบทั้งสิ้น 3 ส่วน คือ P-S-O ซึ่งในแต่ละส่วนจะมีความเกี่ยวข้องซึ่งกันและกัน ทั้งด้านการรับรู้ (P) การรับรู้ตนเองและอัตมโนทัศน์ (S) และการรับรู้บุคคลอื่นหรือรับรู้สังคม (O) ซึ่งทั้งหมดจะส่งผลต่อการสื่อสารภายในตัวบุคคลทั้งสิ้น ทั้งการตีความ การรับสาร การถ่ายทอด รวมทั้งทัศนคติที่มีต่อสารและมีต่อคู่สนทนา

รวมทั้ง ทฤษฎีและแบบจำลองทางการสื่อสารและระหว่างบุคคล ประกอบด้วย (1) แบบจำลองการสื่อสารขั้นพื้นฐานตามแนวคิดของแซนแนลและวีเวอร์ ให้ความสำคัญกับแหล่งสารสนเทศ ซึ่งทำหน้าที่สร้างสารหรือเนื้อหาข่าวสารและถูกสื่อออกไป ผ่านตัวถ่ายทอดมักถูกปรับเปลี่ยนให้เหมาะกับช่องทางไปหาผู้รับโดยสังเกตการแปลงสัญญาณที่ได้รับกลับมาเป็นสาร ซึ่งเมื่อสารได้รับการแปลงกลับมาแสดงว่า "สาร" ถูกส่งถึงจุดหมายปลายทางของการสื่อสารเรียบร้อยแล้ว (2) แบบจำลองการสื่อสารขั้นพื้นฐานตามแนวคิดของลาสเวลล์ เป็นกระบวนการสื่อสารเชิงพฤติกรรม ที่ศึกษาปฏิกริยาระหว่างผู้ส่งสารและผู้รับสาร เนื้อหาข่าวสารชนิดของสื่อ และผลที่เกิดจากการกระทำการสื่อสาร (3) แบบจำลองการสื่อสารตามแนวความคิดของออสกูดและวิลเบอร์ ชแรมม์ เชื่อว่าผู้ส่งสารและผู้รับสารต่างกระทำหน้าที่อย่างเดียวกันในกระบวนการสื่อสาร นั่นคือ การเข้ารหัส การถอดรหัส และการตีความ (4) แบบจำลองการสื่อสารตามแนวคิดของเบอร์โล เป็นแบบจำลองพื้นฐานที่นักการสื่อสารทั่วไปมักจะนำมากล่าวถึงและอ้างอิง เมื่อศึกษารูปแบบการสื่อสารต่าง ๆ โดยมี 6 องค์ประกอบ ผู้ส่งสาร สาร ช่องทาง ผู้รับสาร การเข้ารหัส การถอดรหัส ซึ่งให้ความสำคัญกับการเข้ารหัสและการถอดรหัส 5) แบบจำลองการสื่อสารของแฟรงค์ แดนซ์ มีลักษณะเป็นขดกันหอย ที่อธิบายว่า เมื่อใดการสื่อสารมีคุณภาพหรือตรงตามทัศนคติของผู้ส่ง

สารและรับสาร ขนาดของกันหอยจะขยายขึ้นไปเรื่อย ๆ ในทางกลับกัน หากการสื่อสารครั้งนั้นไม่เป็นไปตาม
ทัศนคติขดกันหอยก็จะเล็กลง

4. สื่อการเรียนรู้

Power point พร้อมตัวอย่างปรากฏการณ์ต่าง ๆ เพื่อเป็นสื่อประกอบให้นิสิตเข้าใจ
แนวคิดทฤษฎีมากยิ่งขึ้น ก่อนที่จะเริ่มวิเคราะห์งานของตนเอง

5. กระบวนการจัดการเรียนรู้

เพื่อให้การดำเนินการเป็นไปอย่างถูกต้อง โปร่งใส จึงขอกำหนดเกณฑ์การให้คะแนนชิ้นงาน
นำเสนอครั้งที่ 1 ดังนี้

1. นิสิตสามารถอธิบายแนวคิดหรือทฤษฎีที่เลือกมาได้อย่างสังเขป
2. นิสิตสามารถหากรณีศึกษามาอธิบายได้อย่างถูกต้อง
3. นิสิตสามารถนำเสนอได้โดยไม่มาอ่านหน้าชั้นเรียน
4. นิสิตในกลุ่มเข้าร่วมการนำเสนอครบทุกคน
5. นิสิตสามารถตอบคำถามได้

6. เกณฑ์การประเมิน

เพื่อให้การดำเนินการเป็นไปอย่างถูกต้อง โปร่งใส จึงขอกำหนดเกณฑ์การให้คะแนน
ชิ้นงานนำเสนอครั้งที่ 1 ดังนี้

1. นิสิตสามารถอธิบายแนวคิดหรือทฤษฎีที่เลือกมาได้อย่างสังเขป (2 คะแนน หาก
อธิบายได้ชัดเจน)
2. นิสิตสามารถหากรณีศึกษามาอธิบายได้อย่างถูกต้อง (2 คะแนน หากอธิบายได้อย่าง
ถูกต้องตามหลักการ)
3. นิสิตสามารถนำเสนอได้โดยไม่มาอ่านหน้าชั้นเรียน (2 คะแนน หากสามารถนำเสนอ
ได้โดยไม่ยื่นอ่านข้อมูลหน้าชั้น)
4. นิสิตในกลุ่มเข้าร่วมการนำเสนอครบทุกคน (2 คะแนน หากสมาชิกในกลุ่มสามารถ
เข้าร่วมการนำเสนอได้ครบทุกคน)

5. นิสิตสามารถตอบคำถามได้ (2 คะแนน หากนิสิตสามารถแสดงทัศนคติร่วมกับการตอบคำถาม)

7. ข้อเสนอแนะหลังจัดกิจกรรม (ถ้ามี)

กิจกรรมที่ 3 วิเคราะห์แนวคิดและแบบจำลองของสื่อมวลชน (กรณีการตรวจสอบอำนาจของสื่อมวลชน 3 ยุค)

1. จุดประสงค์การเรียนรู้

1) เพื่อให้ นิสิตสามารถนำกระบวนการวิเคราะห์มาปรับใช้กับเนื้อหาสาระที่เป็นปรากฏการณ์ในสังคมได้

2) เพื่อให้ นิสิตเข้าใจกระบวนการสื่อสาร การพิจารณาคุณค่าอำนาจของสื่อมวลชน รวมทั้งวิเคราะห์หน้าที่ของสื่อมวลชนได้

2. ระยะเวลา

1 คาบ 4 ชั่วโมง

3. เนื้อหา/สาระสำคัญของการเรียนรู้

รายละเอียดโดยสังเขป

การสื่อสารมวลชน หมายถึง กระบวนการซึ่งองค์การสื่อสารมวลชนส่งสารผ่านสื่อมวลชนไปยังมวลชนผู้รับสาร ซึ่งอาศัยการจัดกระจายในพื้นที่ต่าง ๆ และมีภูมิหลังที่แตกต่างกันให้ได้รับสารนั้นอย่างรวดเร็วในเวลาเดียวกันหรือใกล้เคียงกัน การสื่อสารมวลชนเป็นรูปแบบหนึ่งของการสื่อสาร ดังนั้น การศึกษากระบวนการสื่อสารมวลชนให้เข้าใจอย่างชัดเจนจึงจำเป็นต้องศึกษาองค์ประกอบพื้นฐานทั้ง 4 องค์ประกอบของกระบวนการสื่อสารมวลชน ซึ่งมีลักษณะพิเศษแตกต่างไปจากการสื่อสารรูปแบบอื่นของมนุษย์ การสื่อสารมวลชนและสื่อมวลชนมีบทบาทหน้าที่ อิทธิพล และผลกระทบต่อสังคม และสมาชิกของสังคมทั้งในเชิงสร้างสรรค์ และก่อให้เกิดโทษภัยหรือผลกระทบเชิงลบซึ่งถือเป็นบทบาทที่ล้มเหลวของการสื่อสารมวลชน นักวิชาการซึ่งศึกษาเกี่ยวกับอิทธิพลและผลกระทบของการสื่อสารมวลชน สรุปว่าแนวคิดเกี่ยวกับระดับของอิทธิพลและผลกระทบนั้นแบ่งออกได้ เป็น 3 ยุค คือ 1) ยุคที่ว่าสื่อมวลชนทรงพลังอำนาจและอิทธิพลอย่างยิ่ง 2) ยุคที่ว่าด้วยอิทธิพลและผลกระทบที่จำกัดของสื่อมวลชน และ 3) ยุคที่ว่าด้วยการกลับมาของแนวคิดที่ว่าสื่อมวลชนทรงพลังอำนาจและมีอิทธิพล ในการศึกษาเรื่องบทบาทหน้าที่ อิทธิพล และผลกระทบของการสื่อสารมวลชนควรพิจารณาถึงโครงสร้างและแนวคิดทางการเมืองของ

ประเทศ รวมทั้งระบบสังคม ซึ่งสื่อมวลชนนั้นสังกัดอยู่เพื่อให้ได้มุมมองที่ชัดเจนเกี่ยวกับการปฏิบัติหน้าที่ เสรีภาพของสื่อ รวมทั้งอิทธิพลและผลกระทบของการสื่อสารมวลชน

4. สื่อการเรียนรู้

Power point พร้อมตัวอย่างกรณีศึกษาโดยมีกรณีศึกษาหลากหลายมาให้นิสิตศึกษา เช่น การใช้สื่อเพื่อจัดการประชาชนในโลก กรณีฮิตเลอร์ และพล พต หรือสื่อเพื่อความบันเทิง กรณีเดี่ยวชุดต่าง ๆ ของอุดม แต่พานิช หรือสื่อเพื่อการสื่อสารในระดับปัจเจก เช่น ภาพยนตร์เรื่อง Soul – อัจฉรย์วิญญูณอลเวง เพื่อให้นิสิตได้เห็นฉากทัศน์ที่หลากหลายรวมทั้งเข้าใจอำนาจหน้าที่ของสื่อมวลชนอย่างชัดเจน

5. กระบวนการจัดการเรียนรู้

ให้เลือกปรากฏการณ์ที่สนใจและอธิบายประกอบแนวคิดดังต่อไปนี้

1. จงอธิบายความหมายของ “การสื่อสารมวลชน” ในทฤษฎีของนิสิต พร้อมยกตัวอย่าง
.....
2. จงอธิบายความแตกต่างของการสื่อสารมวลชน กับการสื่อสารระหว่างบุคคล พร้อมยกตัวอย่าง
.....
3. การสื่อสารมวลชนมีความสำคัญอย่างไรต่อสังคมและสมาชิกของสังคม พร้อมยกตัวอย่าง
.....

6. เกณฑ์การประเมิน

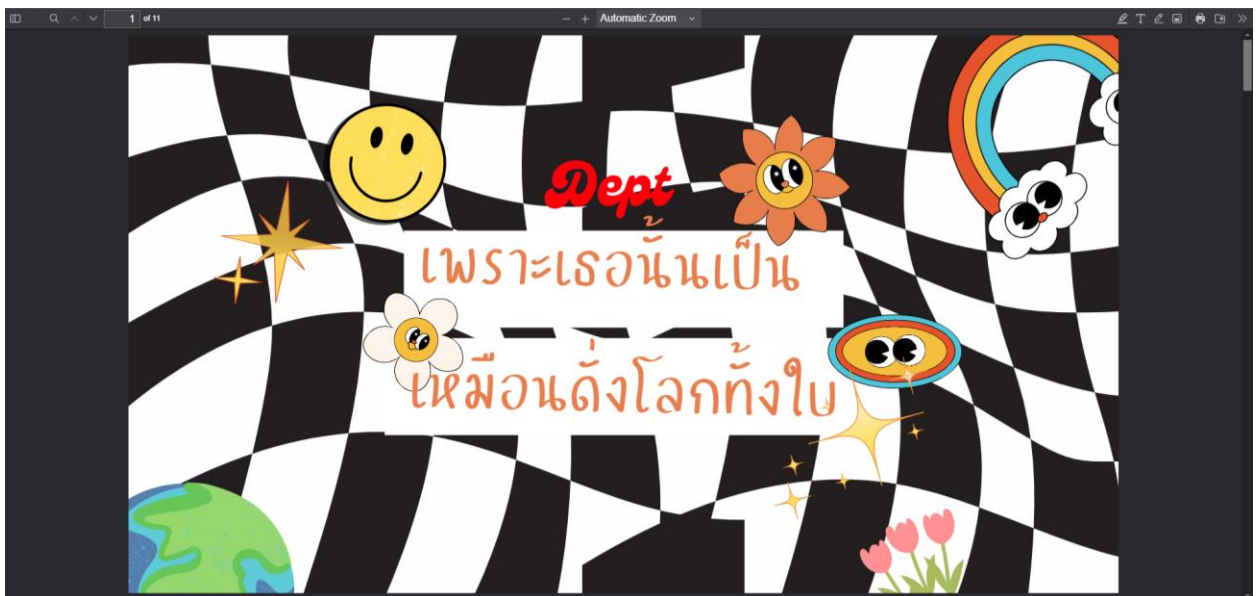
1. ให้นิสิตจัดกลุ่มจำนวนตั้งแต่ 1 คน และไม่เกิด 10 คน เพื่อนำเสนอหัวข้อที่กำหนด โดยให้นิสิตเลือก 2 หัวข้อ จาก 3 หัวข้อที่กำหนดให้ แล้วนำเสนอในคาบต่อไป
2. เพื่อให้การดำเนินการเป็นไปอย่างถูกต้อง โปร่งใส จึงขอกำหนดเกณฑ์การให้คะแนนชิ้นงานนำเสนอครั้งที่ 2 ดังนี้
 - 1) นิสิตสามารถอธิบายและยกตัวอย่างได้อย่างชัดเจน (2 คะแนน หากอธิบายได้ชัดเจน)
 - 2) นิสิตสามารถหาตัวอย่างหรือกรณีศึกษามาอธิบายได้อย่างถูกต้อง (2 คะแนน หากอธิบายได้อย่างถูกต้องตามหลักการ)
 - 3) นิสิตสามารถนำเสนอได้โดยไม่มาอ่านหน้าชั้นเรียน (2 คะแนน หากสามารถนำเสนอได้โดยไม่ยื่นอ่านข้อมูลหน้าชั้น)

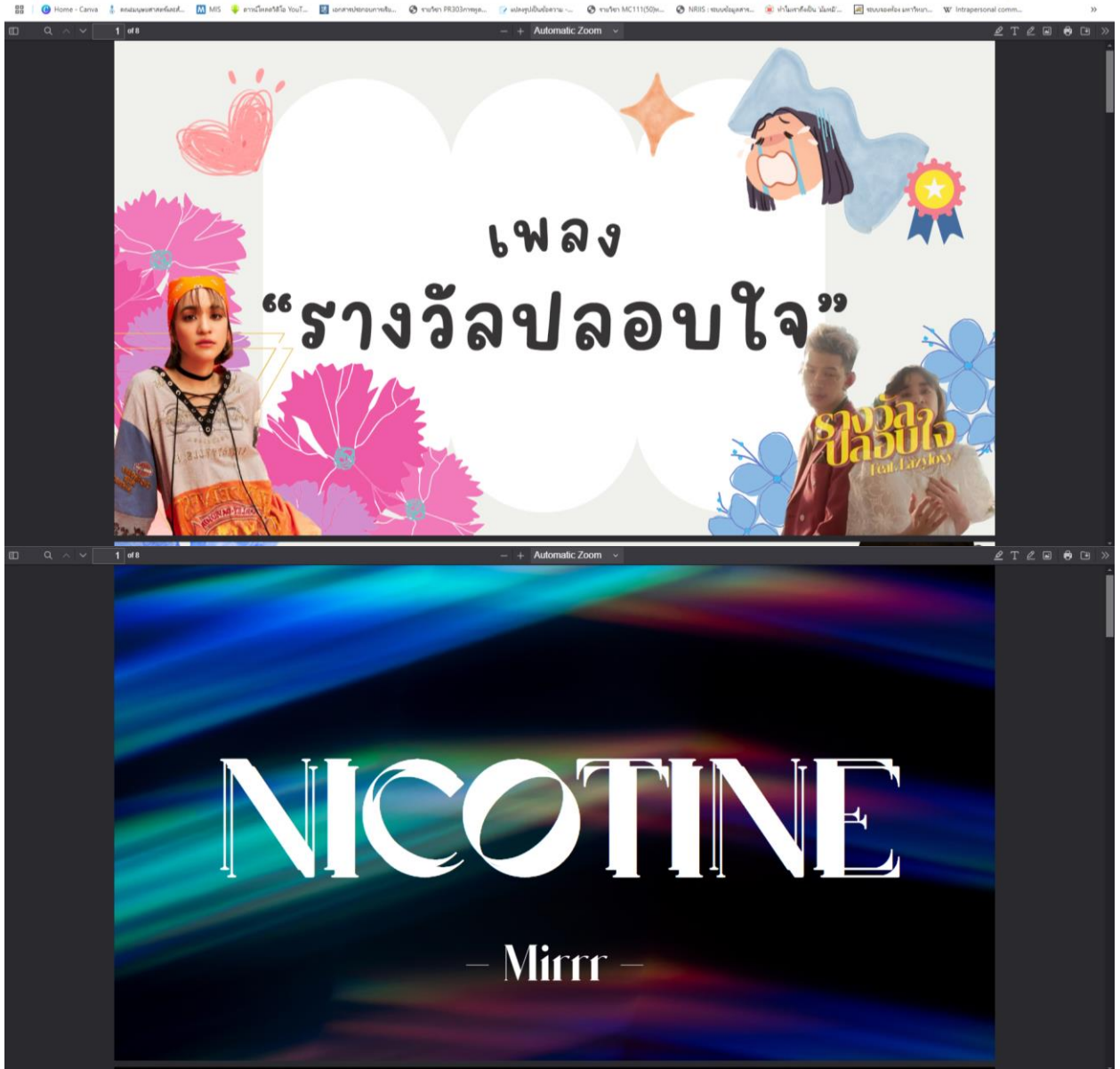
4) นิสิตในกลุ่มเข้าร่วมการนำเสนอครบทุกคน (2 คะแนน หากสมาชิกในกลุ่มสามารถเข้าร่วมการนำเสนอได้ครบทุกคน)

5) นิสิตสามารถตอบคำถามได้ รวมทั้งการส่งเอกสารการนำเสนอครบทั้ง 5 องค์ประกอบ (2 คะแนน หากนิสิตสามารถแสดงทัศนคติร่วมกับการตอบคำถาม)

3. รายงานที่ต้องส่งจะต้องประกอบไปด้วย 5 องค์ประกอบ คือ 1) หัวข้อเรื่องที่น่าสนใจ 2) คำอธิบายที่เป็นเหตุเป็นผล 3) กรณีศึกษาหรือตัวอย่างประกอบการอธิบาย 4) เอกสารอ้างอิง 5) รายชื่อสมาชิก ทั้งนี้หากนิสิตพิจารณาแล้วเห็นว่าข้อมูลใน PPT นำเสนอครบถ้วนแล้ว ไม่จำเป็นต้องส่งรายงานอีก 1 ฉบับ แต่หากพิจารณาแล้วไม่ครบถ้วน ให้แนบเล่มรายงานในรูปแบบ PDF. ส่งประกอบด้วย

ภาพประกอบ

คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยทักษิณ
ปัญญา จริยธรรม นำการพัฒนา มนุษย์และสังคม

กลุ่มที่ 5
เพลง แด่คุณ Musketeers

The collage features several elements: musical notes at the top; a central video player showing a scene from the movie 'Musketeers' with the title 'MUSKETEERS' and 'เบญจมาภรณ์' and 'bell' below it; a ring box on the right; a white dove with an envelope; and a cartoon illustration of a smiling couple at the bottom right. On the left, there are several small photos of couples and wedding scenes.

ภาพจำ

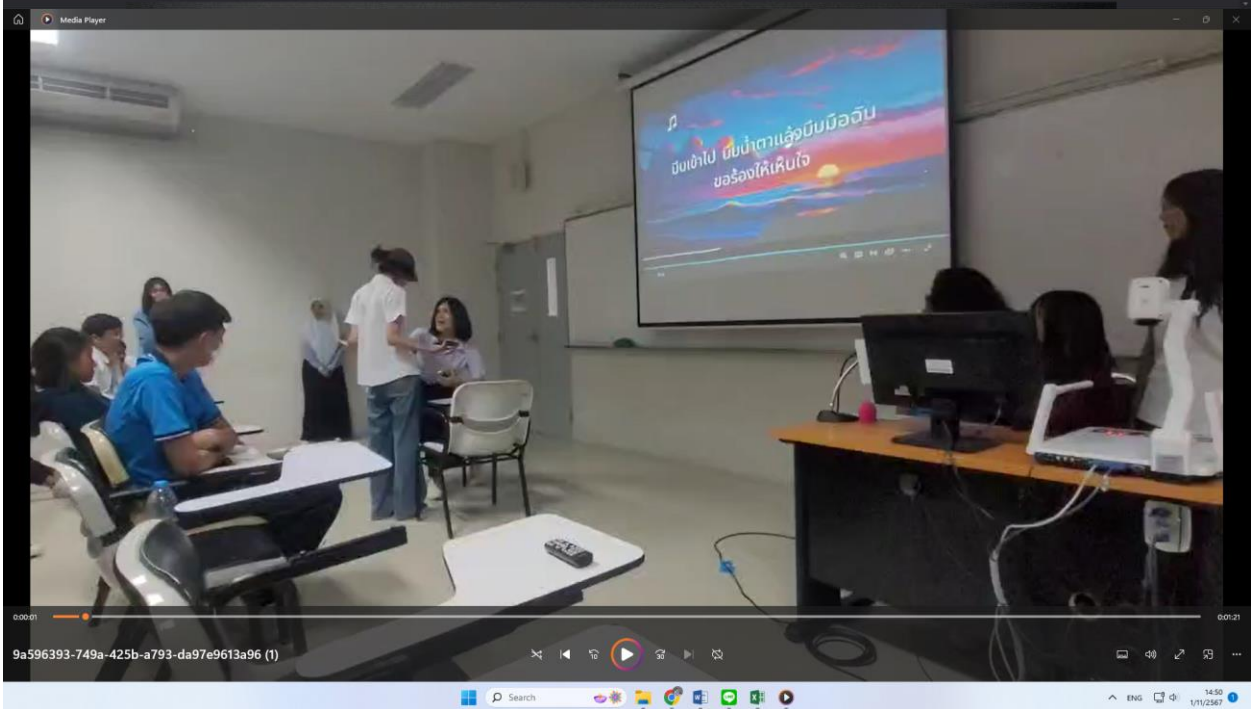
นิเทศน์ศาสตร์เบื้องต้น 0105111

<https://youtu.be/TgbdwLQDV3s?si=ptEQc-Z7KKiRje0>

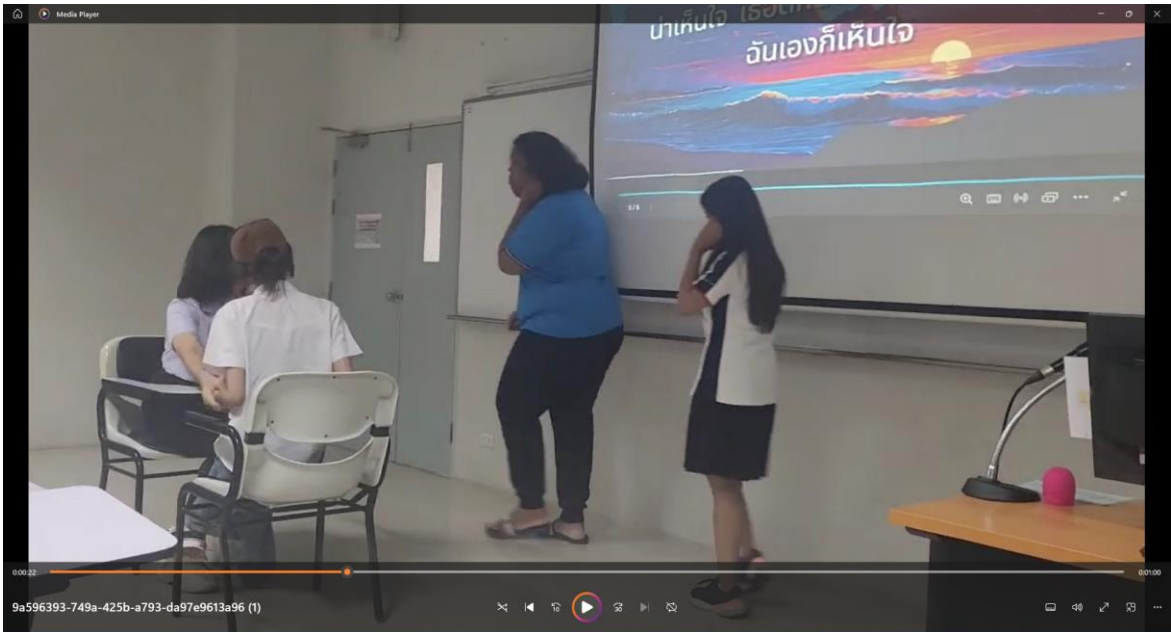
คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยทักษิณ
ปัญญา จริยธรรม นำการพัฒนา มนุษย์และสังคม

คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยทักษิณ
ปัญญา จริยธรรม นำการพัฒนาคนสู่สังคม

คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยทักษิณ
ปัญญา จริยธรรม นำการพัฒนาคนุษย์และสังคม

7. ข้อเสนอแนะหลังจัดกิจกรรม (ถ้ามี)

คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยทักษิณ
ปัญญา จริยธรรม นำการพัฒนาคนสู่สังคม